

Opgave 7

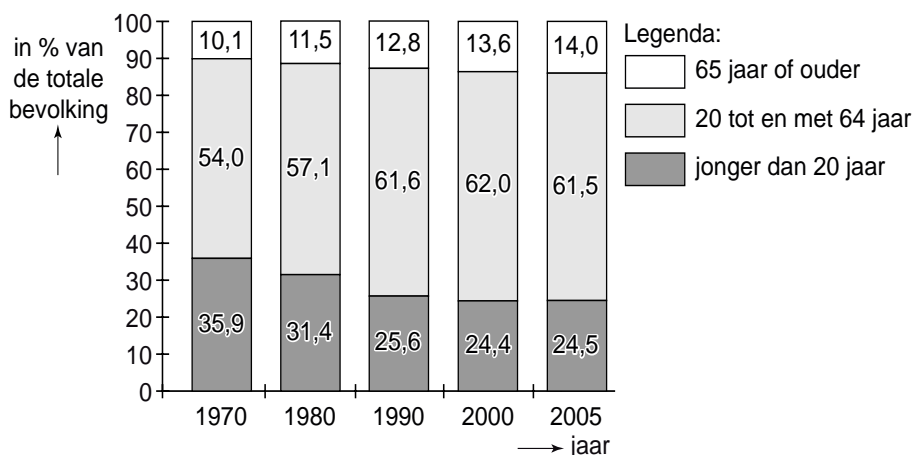
Druk, druk, druk

Nederland vergrijst en ontgroent: er komen relatief meer ouderen en minder jongeren. De mate van vergrijzing en ontgroening kan worden weergegeven met de ontwikkeling van de ‘grijze druk’ en die van de ‘groene druk’.

Onder grijze druk wordt hier verstaan de verhouding tussen het percentage personen van 65 jaar of ouder en het percentage personen van 20 tot en met 64 jaar (de ‘productieve leeftijdsgroep’). Onder groene druk wordt hier verstaan de verhouding tussen het percentage personen jonger dan 20 jaar en het percentage personen van 20 tot en met 64 jaar.

figuur 1

leeftijdsopbouw van de Nederlandse bevolking

- 2p **23** Tussen 1970 en 2005 is de grijze druk gestegen en de groene druk gedaald. Toon met een berekening aan dat de grijze druk in 2000 hoger is dan in 1990.

- 2p **24** Het aantal jongeren (personen jonger dan 20 jaar) is tussen 1990 en 2000 gestegen. Leg uit dat een stijging van het aantal jongeren gepaard kan gaan met een daling van de groene druk.

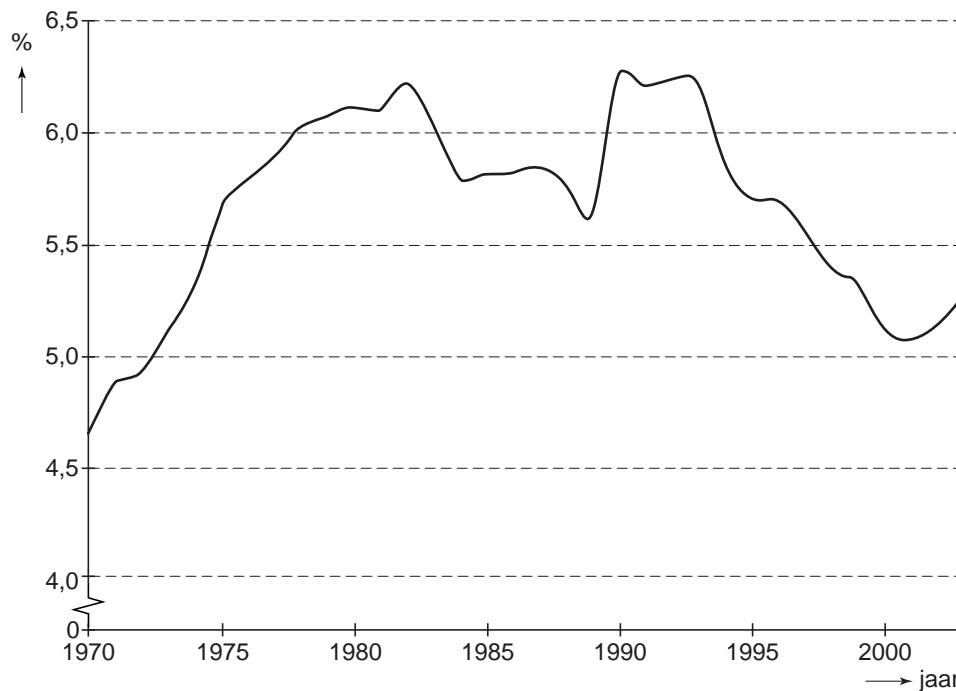
De verandering van de leeftijdsopbouw van de Nederlandse bevolking heeft invloed op de uitgaven van de collectieve sector. Normaal gesproken zou een daling van de groene druk gepaard gaan met een daling van collectieve uitgaven. En een stijging van de grijze druk zou gepaard gaan met een stijging van collectieve uitgaven, zoals de AOW-uitkeringen (Algemene Ouderdomswet).

- 1p **25** Noem een voorbeeld van een collectieve uitgave die kan dalen door de daling van de groene druk.
- 1p **26** Noem een voorbeeld van een andere collectieve uitgave dan de AOW die kan stijgen door de stijging van de grijze druk.

In figuur 2 staat de AOW-uitgavenquote: de AOW-uitgaven in procenten van het bruto binnenlands product (bbp).

figuur 2

AOW-uitgavenquote

Ondanks de stijging van de AOW-uitgaven is in de periode 1994-2000 de AOW-uitgavenquote gedaald. Dat kan verklaard worden door de conjuncturele ontwikkeling in die periode.

- 2p **27** Was er in de genoemde periode blijkbaar sprake van laagconjunctuur of van hoogconjunctuur? Licht het antwoord toe.